Doğu Karadeniz Sağlık Bilimleri Dergisi, 2026, Cilt: 5, Sayı:1
East Black Sea Journal of Health Sciences, 2026, Year: 5, Issue:1

EBSHEALTH

Araştırma Makalesi/Research Article **doi: 10.59312/ebshealth.1772635**

Beslenme ve Diyetetik Alanında On Yıllık Doktora Çalışmalarının Haritalandırılması: Türkiye'den Bibliyometrik Bir Analiz (2014–2024)

Burak ERİM[1], Yaren ARAY[2]

Özet

Amaç: Bu çalışma, 2014-2024 yılları arasında Türkiye'de Beslenme ve Diyetetik alanında tamamlanmış 397 doktora tezinin kapsamlı bir bibliyometrik analizini gerçekleştirmektedir.

Yöntem: Verilerin, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden (YÖKTEZ) elde edilmiştir. Analizde tezlerin yıla, kuruma, danışmanın akademik unvanına, araştırma türüne, katılımcı grubuna, sayfa sayısına ve anahtar kelime kullanımına göre dağılımları incelenmiştir. Sonuçlar, on yıllık dönemde doktora tezlerinin sayısında belirgin bir artış olduğunu; bunların çoğunun devlet üniversitelerinde yürütüldüğünü ve büyük ölçüde profesör unvanlı danışmanlar tarafından yönetildiğini göstermektedir. İnsan temelli ve deneysel çalışmalar ağırlıktadır ve yetişkinler en yaygın katılımcı grubunu oluşturmaktadır. "Beslenme", "diyet" ve "obezite" gibi sık kullanılan anahtar kelimeler, alandaki hem kalıcı hem de ortaya çıkan ilgi alanlarını yansıtmaktadır.

Bulgular ve Sonuç: Beslenme ve Diyetetik alanındaki akademik üretkenliğin arttığını ortaya koymakta ve kurumsal destek, stratejik kapasite planlaması ile doktora araştırmalarının hakemli dergilerde yayımlanmasının teşvik edilmesi yoluyla eğitim kalitesinin korunması gerektiğine dikkat çekmektedir.

Anahtar kelimeler: Araştırma eğilimleri, Beslenme ve diyetetik, Bibliyometrik analiz, Doktora tezleri, Yükseköğretim

Mapping a Decade of Doctoral Work in Nutrition and Dietetics: A Bibliometric Analysis From Türkiye (2014–2024)

Abstract

Aim: The present study conducts a comprehensive bibliometric analysis of 397 doctoral theses completed in the field of nutrition and dietetics in Türkiye between 2014 and 2024.

Method: The data were retrieved from the National Thesis Center (YÖKTEZ) of the Turkish Council of Higher Education. The analysis includes variables such as thesis distribution by year, institution, advisor's academic rank, research type, participant group, number of pages, and keyword usage. Results indicate a notable increase in the number of doctoral theses over the ten-year period, with the majority conducted at public universities and supervised primarily by full professors. Human-based and experimental studies were predominant, and adult populations constituted the most common participant group. Frequently used keywords such as "nutrition," "diet," and "obesity" reflect both enduring and emerging areas of interest within the field.

Results and Conclusion: The finding demonstrates an increase in academic productivity in the field of Nutrition and Dietetics and highlights the need to maintain educational quality through institutional support, strategic capacity planning, and encouraging the publication of doctoral research in peer-reviewed journals.

Keywords: Bibliometric analysis, Doctoral theses, Higher education, Nutrition and dietetics, Research trends

[1] Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Esenyurt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye. ORCID: 0000-0003-1927-4549, burakerim@esenyurt.edu.tr
[2] Arş. Gör., İstanbul Esenyurt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye. ORCID: 0000-0002-2258-759X, yarenaray@esenyurt.edu.tr **(Sorumlu yazar/Corresponding author)**

Geliş Tarihi/Received: 26.08.2025; Kabul Tarihi/Accepted: 07.01.2026; Yayın Tarihi/Published: 31.03.2026

Kaynak gösterimi/Citation: Erim, B. & Aray, Y. (2026). Beslenme ve diyetetik alanında on yıllık doktora çalışmalarının haritalandırılması: Türkiye'den bibliyometrik bir analiz (2014–2024). *Doğu Karadeniz Sağlık Bilimleri Dergisi, 5*(1), 62-71. doi: 10.59312/ebshealth.1772635

GİRİŞ

Beslenme ve Diyetetik, beslenme bilimleri, gıda teknolojisi, halk sağlığı, toplum beslenmesi ve klinik uygulamalar gibi çeşitli alanları kapsayan; insan sağlığının korunmasında ve geliştirilmesinde, kronik hastalıkların önlenmesinde ve yönetiminde, gıda politikalarının geliştirilmesi gibi alanlarda temel rol üstlenen çok disiplinli bir bilim dalıdır. Beslenme ve Diyetetik, çok yönlü rolü sayesinde diyetisyenlerin, beslenme sorunlarına kapsamlı çözümler geliştirmelerini ve sağlık sorunlarını etkili bir şekilde ele almalarını sağlayan çok disiplinli bir yaklaşımı içerir (Boak ve ark., 2022). Özellikle, halk sağlığında veya kronik hastalıklara müdahalede ve bunların önlenmesinde Beslenme ve Diyetetik kritik bir alan olarak kendini göstermektedir. Türkiye örneğinde, diyetisyenler, dört yıllık Beslenme ve Diyetetik Lisans eğitimini tamamlayan, topluluklara sağlıklı beslenme alışkanlıkları ve yaşam tarzı seçimleri konusunda eğitim veren önemli sağlık profesyonelleri olarak etkili bir rol oynamaktadır ve böylece beslenmeyle ilgili hastalıkların riskini azaltmaya yardımcı önemli bir meslek grubudur (Liu ve ark., 2020; Mohsen ve ark., 2022).

Son yıllarda Beslenme ve Diyetetik alanı, sürdürülebilir beslenme uygulamaları, kişiselleştirilmiş beslenme stratejileri ve artan obezite salgınına doğru kaymaktadır. Özellikle, sürdürülebilir beslenme üzerine yapılan araştırmalar, iklim değişikliğinin ve küresel ısınmanın neden olduğu gıda sorunlarını ele almak için disiplinler arası yaklaşımların gerekliliğini vurgulamaktadır (Davies ve ark., 2023; Mannucci ve ark., 2023).

Beslenmenin bilimsel temelleri, besin bileşenlerinin keşfiyle 18. yüzyılda ortaya çıkmaya başlamış ve zamanla diyetetik, sağlık hizmetleri içinde önemli bir meslek haline gelmiştir (Işgın-Atıcı ve Pekcan, 2023). Türkiye'de Beslenme ve Diyetetik alanındaki akademik gelişmeler, 1962 yılında Hacettepe Üniversitesi'nde Diyetetik Programı'nın kurulmasıyla başlamıştır. Bu program 1968 yılında Beslenme ve Diyetetik Bölümü olarak kurumsallaşarak akademik bir disiplin olarak statüsünü pekiştirmiştir. Günümüzde, lisans, yüksek lisans ve doktora programları ile genişleyen bu alan hem akademik hem de klinik açıdan önemli ilerlemeler kaydetmiştir (Büyüktuncer Demirel, 2015).

Beslenme ve Diyetetik alanındaki eğitimin hızla yaygınlaşması, standartların belirlenmesi ve eğitim programlarının kalitesinin sağlanmasının önemini vurgulamıştır. Avrupa Diyetisyenler Dernekleri Federasyonu (EFAD) ve Uluslararası Diyetisyenler Konfederasyonu (ICDA) gibi uluslararası kuruluşlar, mesleki yeterlilikler ve akreditasyon kriterleri tanımlayarak ulusal ve uluslararası müfredatların uyumlaştırılmasını savunmuştur (EFAD, 2015; ICDA, 2016; Işgın-Atıcı ve Pekcan, 2023).

Benzer şekilde, Türkiye'de Yükseköğretim Kurulu (YÖK) akademik kaliteyi artırmak için adımlar atmıştır. 2024 yılında yayınlanan bir karar, akademik çıktıların standardını yükseltmek ve küresel kriterlerle uyumlu hale getirmek amacıyla lisansüstü programlar için yayın ve akreditasyon kriterlerinin uygulanmasını zorunlu kılmıştır (YÖK, 2024).

Son yıllarda Beslenme ve Diyetetik alanında doktora programlarının sayısı artış göstermesine karşın, doktora mezunu sayısı hâlâ sınırlıdır, bazı üniversitelerde bu alanda doktora mezunu bulunmamaktadır. Bu durum,

alandaki doktora tezlerinin bibliyometrik olarak incelenmesini önemli kılmaktadır. Bibliyometrik analiz, belirli bir alanda, anahtar kelimeler, dergiler, ülkeler gibi bilimsel değişkenleri kullanarak çıktıların değerlendirilmesinde kullanılan sayısal analiz türüdür (Pritchard, 1969; Donthu ve ark., 2021). Bu analiz, farklı zaman dilimindeki bilimsel çıktı türünün haritalandırılmasında yardımcı olduğu gibi araştırmacılara da yol göstericidir. Beslenme ve Diyetetik alanındaki lisansüstü tezlerine odaklanarak yapılan bibliyometrik analizler, sporcu beslenmesi gibi spesifik alanlar üzerine yapılmış olup doktora tezlerinin haritalandırılmasında literatürdeki boşluk dikkat çekicidir (Ulema&Karakaş, 2025). Doktora tezlerinin bibliyografik olarak haritalandırılması, öğretim elemanlarının niceliksel yeterliliklerinin, verilen doktora eğitimlerinin niteliğinin, doktora öğrencilerinin hangi alanlarda uzmanlaştığının ya da hangi alanların görece ihmal edildiğinin ve genel akademik kalite düzeylerinin ortaya konulabilmesi açısından gereklidir.

Amaç

Bu çalışma, 2014-2024 yılları arasında tamamlanan doktora tezlerinin bibliyometrik analizi yoluyla Türkiye'de Beslenme ve Diyetetik alanında lisansüstü akademik üretimin mevcut durumunu değerlendirmeyi amaçlamıştır. Bulgular ışığında, akademik çıktılardaki güçlü ve zayıf yönler belirlenmiş ve gelecekteki araştırmalara rehberlik edecek önerileri sunmak hedeflenmektedir.

MATERYAL VE YÖNTEM

Bu çalışma, 2024 yılının aralık ayında gerçekleştirilmiş olup Türkiye'de 2014-2024 yılları arasında Beslenme ve Diyetetik alanında tamamlanan doktora tezlerinin bibliyometrik analizini yapmak üzere tasarlanmıştır. Veriler, Türkiye Yükseköğretim Kurulu'nun Ulusal Tez Merkezi'nden (YÖKTEZ) elde edilmiştir. “Beslenme ve Diyetetik” anahtar kelimeleri kullanılarak sistematik bir arama yapılmış ve belirlenen zaman aralığı içindeki doktora tezleri filtrelenmiştir. Dahil edilme kriterleri uygulandıktan sonra, toplam 397 doktora tezi analize dahil edilmiştir.

Bu çalışmada incelenen değişkenler aşağıdaki kategorileri içermektedir:

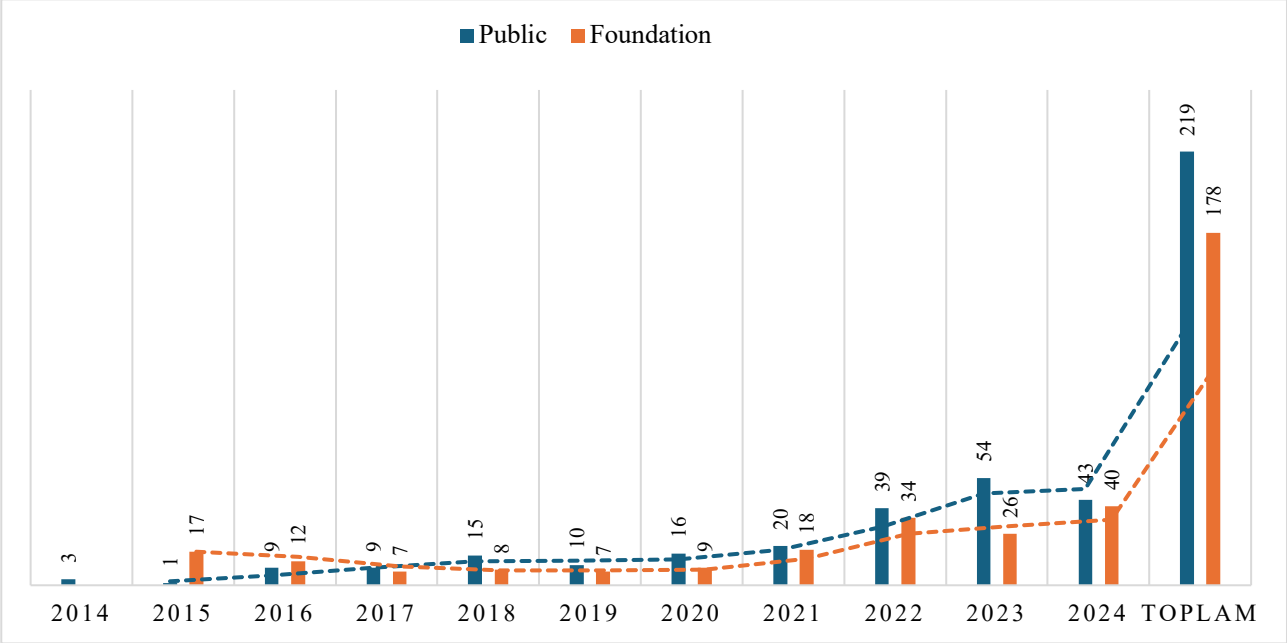
- Yayın yılı
- Tezin yapıldığı kurum
- Üniversite türü (devlet veya vakıf)
- Tez danışmanının akademik unvanı (Profesör, Doçent, Doktor Öğretim Üyesi)
- Çalışma türü (insan, hayvan, gıda kimyası veya diğerleri)
- Katılımcı grupları (yetişkinler, çocuklar veya her ikisi)
- Sayfa sayısı

Veri analizi nicel yöntemlerle yapılmış ve değişkenler için yüzde dağılımları hesaplanmıştır. Veriler, Microsoft Excel kullanılarak değerlendirilmiştir. Anahtar kelimeleri görselleştirmek için bir kelime bulutu oluşturulmuştur. Anahtar kelime bulutunun oluşturulmasında WordCloud (https://wordcloud.timdream.org/) çevrim içi aracından yararlanılmıştır.

Bulgular, tablolar ve şekillerle desteklenerek sunulmuştur. Çalışmada kullanılan veriler, bilgisayar aracılığıyla sağlandığından herhangi bir etik kurul izni almak için başvuru yapılmamıştır.

BULGULAR

2014-2024 yılları arasında Türkiye'de Beslenme ve Diyetetik alanında toplam 397 doktora tezi tamamlanmıştır. Bunların 396'sı Türkçe, 1 tanesi İngilizce olarak yazılmıştır. Tezlerin yıllık sayısı istikrarlı bir artış eğilimi göstererek 2014'te 3'ten 2024'te 83'e yükselmiştir (Şekil 1).

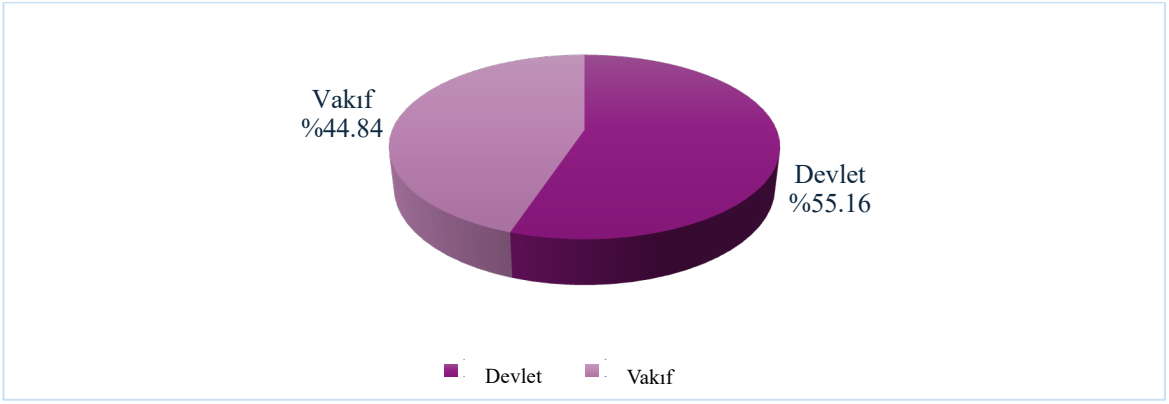
Şekil 1. Yıllara göre doktora tezleri sayısı (2014-2024)

Bu tezler 12 farklı üniversitede hazırlanmış olup en fazla doktora tezi Gazi Üniversitesi bünyesinde yazılmıştır. (n = 83). Gazi Üniversitesi'ni, Başkent Üniversitesi (n = 80) ve Ankara Üniversitesi (n = 48) izlemektedir. Tezlerin üniversite ve yıla göre ayrıntılı dağılımı Tablo 1'de sunulmuştur (Tablo 1).

Tablo 1. Üniversite ve yıla göre doktora tezlerinin dağılımı

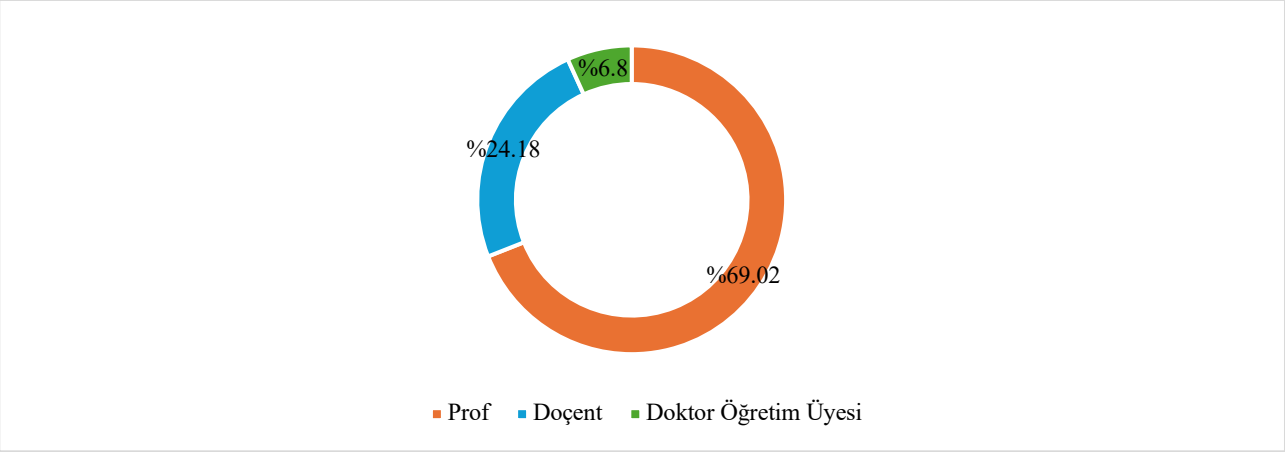
Üniversite	Üniversite Türü	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total
Hacettepe Üniversitesi	Devlet	3	1	6	8	9	2	2	0	3	8	4	46
Başkent Üniversitesi	Vakıf	-	17	12	5	3	5	3	6	9	8	12	80
Gazi Üniversitesi	Devlet	-	-	3	1	6	8	9	13	12	14	17	83
Okan Üniversitesi	Vakıf	-	-	-	2	3	0	1	1	6	4	6	23
Istanbul Medipol Üniversitesi	Vakıf	-	-	-	-	2	1	3	7	6	5	5	29
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi	Vakıf	-	-	-	-	-	1	2	4	8	8	6	29
Ankara Üniversitesi	Devlet	-	-	-	-	-	-	4	3	13	19	9	48
Erciyes Üniversitesi	Devlet	-	-	-	-	-	-	1	3	3	9	3	19
Üniversitesi of Health Sciences	Devlet	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2	5	10
Hasan Kalyoncu Üniversitesi	Vakıf	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	8	14
Marmara Üniversitesi	Devlet	-	-	-	-	-	-	-	-	6	2	5	13
Ankara Medipol Üniversitesi	Vakıf	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
Toplam		**3**	**18**	**21**	**16**	**23**	**17**	**25**	**38**	**73**	**80**	**83**	**397**

Kurum türüne göre sınıflandırıldığında, 219 tez (%55,1) devlet üniversitelerinde, 178 tez (%44,8) ise vakıf üniversitelerinde yapılmıştır (Şekil 2).

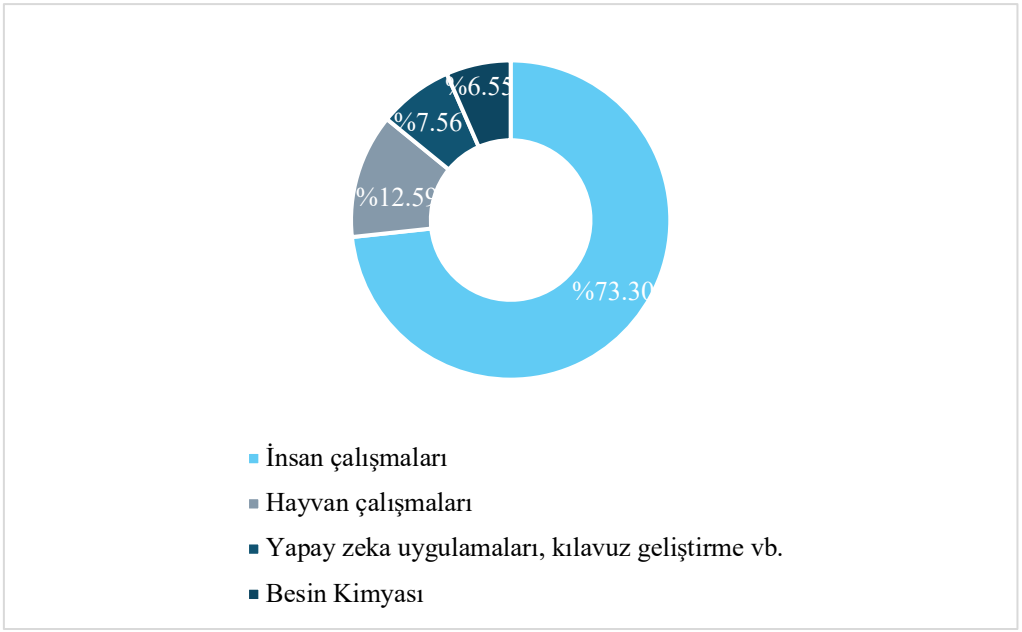
Şekil 2: Üniversite türüne göre doktora tezleri dağılımı

Tez danışmanlarının akademik unvanları incelendiğinde, tezlerin %69'unun (n = 274) profesörler tarafından danışmanlık yapıldığı; doçentler ve doktor öğretim üyelerinin ise sırasıyla %24,2'sine (n = 96) ve %6,8'ine (n = 27) danışmanlık yaptığı görülmektedir (Şekil 3).

Şekil 3. Tez danışmanlarının akademik unvanının dağılımı

Araştırma tasarımı açısından, tezlerin %73,3'ü (n = 291) insan çalışmalarıyla ilgiliyken; %12,6'sı (n = 50) hayvan çalışmaları, %6,5'i (n = 26) gıda kimyası araştırmaları ve %7,6'sı (n = 30) ise in vitro çalışmalar, yapay zekâ uygulamaları, kılavuz geliştirme ve kamu gıda hizmet sistemleri gibi diğer kategorilerde yer almıştır.

Şekil 4. Tez başlıklarının dağılımı

İnsan çalışmaları alt kümesinde, %46'sı (n = 134) gözlemsel, %49,5'i (n = 144) deneysel ve %4,5'i (n = 13) metodolojik çalışmalardı. Gözlemsel çalışmalarda örneklem büyüklüğü 10 ile 5425 katılımcı arasında değişirken ortalama 186; deneysel çalışmalarda ise 9 ile 343 katılımcı arasında değişmekte ve ortalama 53'tür.

Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin tezlerin %59'u (n = 234) yetişkin nüfusa, %12,1'i (n = 48) çocuklara ve %2,3'ü (n = 9) hem yetişkinlere hem de çocuklara odaklanmıştır. Tezlerin uzunluğu açısından, %8,8'i (n = 35) 1–100 sayfa, %67,3'ü (n = 267) 101–200 sayfa, %22,4'ü (n = 89) 201–300 sayfa, %1,3'ü (n = 5) 301–400 sayfa ve yalnızca %0,3'ü (n = 1) 500 sayfayı aşmıştır. Anahtar kelime sıklığı

analizi, kelime bulutunda gösterildiği üzere en yaygın terimlerin "beslenme" ve "diyet" olduğunu; bunları 'obezite', "yaşam kalitesi" ve "mikrobiyota"nın izlediğini ortaya koymuştur.

Şekil 5. Analiz edilen doktora tezlerinden elde edilen anahtar kelime sıklığı kelime bulutu

TARTIŞMA

Bu çalışma 2014-2024 yılları arasında Türkiye'de Beslenme ve Diyetetik alanında tamamlanan 397 doktora tezini çeşitli değişkenlere göre değerlendirmiştir. Bulgular, alan içindeki eğilimleri belirlemekle kalmayıp diğer sağlık disiplinlerindeki lisansüstü tez analizleriyle karşılaştırmalı olarak da tartışılmıştır.

İncelenen tezlerin %99,7'si Türkçe, sadece bir tanesi İngilizce yazılmıştır. Elde edilen veriler, Türkiye'de Beslenme ve Diyetetik alanındaki yüksek lisans tezlerinin yazım dilinin ağırlıklı olarak Türkçe olduğunu göstermektedir. Benzer şekilde, hemşirelik eğitimi alanındaki tüm tezlerin Türkçe yazıldığını bildirilmiştir (Kocaağalar Akıncı ve Güngör, 2024). Benzer dağılımlar sağlık yönetimi ve pedodonti alanlarında da gözlemlenmiştir (Erdal ve Sivaslıoğlu 2024; Güler ve Alper 2024). Bu bulgular, sağlık alanındaki akademik tezlerde Türkçe'nin baskın dil olduğunu ortaya koymaktadır.

Beslenme ve Diyetetik alanında, doktora tezlerinin sayısı 2014 yılında sadece 3 iken, 2024 yılında 83'e yükselerek on yıl içinde yaklaşık 28 kat artış göstermiştir. Bu büyüme, başka bir çalışmada bildirilen lisansüstü program kontenjanlarındaki hızlı artışla uyumludur (Gökmen Özel ve ark., 2023). Buna karşılık, hemşirelik eğitiminde 23 yıl içinde sadece 21 doktora tezi tamamlanmıştır (Kocaağalar Akıncı ve Güngör, 2024). Bu durum, Beslenme ve Diyetetik alanında daha hızlı ve sistematik bir gelişme sürecine işaret etmektedir.

Tezler, en fazla tezin hazırlandığı Gazi Üniversitesi'nin ardından, Başkent ve Hacettepe Üniversitelerinde yoğunlaşmak üzere, toplam 12 farklı üniversitede gerçekleştirilmiştir. Benzer şekilde, pedodonti ve ortodonti alanlarında da tezlerin çoğu Marmara ve Hacettepe Üniversiteleri gibi kurumsal kapasitesi güçlü kurumlarda üretilmiştir (Güler ve Alper, 2024; Kiki ve ark., 2024). Bu eğilim, doktora düzeyindeki akademik üretimin altyapısı daha gelişmiş üniversitelerde yoğunlaştığını göstermektedir.

Kurumsal dağılım açısından, tezlerin %55,1'i devlet üniversitelerinde, %44,9'u vakıf üniversitelerinde gerçekleştirilmiştir. Bu durum, Türkiye'de Beslenme ve Diyetetik alanında yükseköğretimin kurumsal çeşitliliğini yansıtmaktadır. Buna karşılık, hemşirelik ve ortodonti alanlarındaki tezler neredeyse tamamen devlet üniversitelerinde hazırlanmış olup Beslenme ve Diyetetik alanında daha dengeli bir kurumsal profil olduğunu göstermektedir (Kiki ve ark., 2024; Kocaağalar Akıncı ve Güngör, 2024).

Akademik danışmanlık açısından, tezlerin %69'u profesör, %24,2'si doçent ve %6,8'i doktor öğretim üyesi tarafından yürütülmüştür. Bu durum, bu alandaki lisansüstü eğitimin ağırlıklı olarak kıdemli akademisyenlerin danışmanlığıyla desteklendiğini göstermektedir. Pedodonti alanında danışman olarak görev yapan profesörlerin oranı %52'dir. Bu durum, Beslenme ve Diyetetik alanında danışmanlık uzmanlığının daha yüksek olduğunu gösterebilir (Güler ve Alper, 2024).

Araştırma tasarımı açısından, tezlerin %73,3'ü insan çalışmaları, %12,6'sı hayvan çalışmaları, %6,5'i gıda kimyası ve %7,6'sı diğer metodolojiler (in vitro, kılavuz geliştirme, yapay zekâ vb.) ile ilgilidir. İnsan çalışmaları içinde %49,5'i deneysel, %46'sı gözlemsel ve %4,5'i metodolojik çalışmalardır. Bu bulgular, sağlık bilimlerinde kanıta dayalı araştırma yöntemlerinin önemi olduğunu göstermektedir. Benzer şekilde, deneysel çalışmalar hemşirelik araştırmalarında %47 ile en yüksek oranı almış olup sağlık kurumu yönetimi araştırmalarında ise ağırlıklı olarak nicel yöntemler kullanılmıştır (Gökmen Özel ve ark., 2023).

Katılımcı türleri çeşitlilik göstermiş olup tezlerin %59'u yetişkinleri, %12,1'i çocukları ve %2,3'ü karma örnekleri içermektedir. Bu durum, halk sağlığı odaklı araştırmalarda yetişkin nüfusa daha fazla odaklanıldığını göstermektedir. Buna karşılık, pedodonti ve ortodonti gibi alanlar, alanlara özgü araştırma önceliklerini yansıtarak çocuk nüfusa daha fazla odaklanmaktadır (Güler ve Alper, 2024; Kiki ve ark., 2024).

Tezlerin uzunluğu, çalışmaların %67,3'ünde 101-200 sayfa, %22,4'ünde ise 201-300 sayfa arasında değişmiştir. Bu durum, metodolojik derinlik ve kapsamlı veri sunumunu göstermektedir. Ortodonti alanında ortalama sayfa uzunluğu 117 olarak bildirilmiştir ve bu durum Beslenme ve Diyetetik tezlerinin daha kapsamlı olduğunu göstermektedir (Kiki ve ark., 2024).

En sık kullanılan anahtar kelimeler arasında "beslenme", "diyet", 'obezite', "yaşam kalitesi" ve "mikrobiyota" yer almıştır. Bu kelimeler, bu alandaki temel ve güncel konuların tematik çeşitliliğini ve alaka düzeyini göstermektedir. Hemşirelik eğitimi alanındaki tezlerde kullanılan anahtar kelimeler daha sınırlıdır, "hemşirelik eğitimi" başlıca tema olarak öne çıkmaktadır (Kocaağalar Akıncı ve Güngör, 2024). Bu sonuç, Beslenme ve Diyetetik alanında tematik zenginliğin daha fazla olduğunu göstermektedir.

SONUÇ

Bu çalışma, 2014'ten 2024'e kadar Türkiye'de Beslenme ve Diyetetik alanında doktora araştırmalarında önemli bir artış olduğunu ve bu araştırmaların insan odaklı ve deneysel çalışmalara yoğunlaştığını göstermektedir. Tezlerin çoğu devlet üniversitelerinde yapılmış ve kıdemli akademisyenler tarafından danışmanlık yapılmıştır, bu da bu disiplinin akademik büyümesini ve olgunlaşmasını vurgulamaktadır. "Beslenme", 'diyet' ve "obezite" gibi ana temalar, devam eden ve ortaya çıkan araştırma ilgi alanlarını yansıtmaktadır. Türkçe tezlerin ağırlıklı olması ve belirli kurumlarda yoğunlaşmasına rağmen, kalite ve yayın standartlarını iyileştirmeyi amaçlayan son politika değişiklikleri, daha fazla ilerleme için fırsatlar sunmaktadır. Alanın akademik etkisini sürdürmek ve geliştirmek için kurumsal desteğin devam etmesi ve uluslararası yaygınlaştırmanın teşvik edilmesi önemlidir.

Çıkar Çatışması

Bu araştırmanın sonuçlarını etkileyebilecek herhangi bir çıkar çatışması, mali veya başka türlü, bulunmadığını beyan ederiz.

Etik Onay Beyanı

Bu çalışma, insanlar veya canlı organizmalar üzerinde deneyler içermemektedir ve bu nedenle etik kurul onayı gerektirmemektedir.

Yazar Katkısı

B.E.: Çalışma konusu ve tasarım, Veri toplama ve analiz, İstatistiksel analiz ve yorum, Taslak yazımı, Gözden geçirme ve onay. **Y.A.:** Çalışma konusu ve tasarım, Veri toplama ve analiz, İstatistiksel analiz ve yorum, Taslak yazımı, Gözden geçirme ve onay

KAYNAKÇA

Büyüktuncer Demirel, Z. (2015). Beslenme ve diyetetik eğitim öğretiminin standardizasyonu. *Beslenme ve Diyet Dergisi, 43*(3), 237–243.

Boak, R., Palermo, C., Beck, E., Patch, C., Pelly, F., Wall, C., & Gallegos, D. (2022). A qualitative exploration of the future of nutrition and dietetics in Australia and New Zealand: Implications for the workforce. *Nutrition & Dietetics, 79*(4), 427–437. https://doi.org/10.1111/1747-0080.12734

Davies, K. P., Gibney, E. R., & O'Sullivan, A. (2023). Moving towards more sustainable diets: Is there potential for a personalised approach in practice? *Journal of Human Nutrition and Dietetics, 36*(6), 2256–2267. https://doi.org/10.1111/jhn.13218

Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). *How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines*. Journal of Business Research, 133, 285–296. https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070

Erdal, N., & Sivaslıoğlu, F. (2024). Hastane ve sağlık kurumları işletme yönetimi lisansüstü tezlerinin içerik analizi ile incelenmesi. *IGUSABDER*, 273–292. https://doi.org/10.38079/igusabder.1338554

European Federation of the Associations of Dietitians. (2015). *European dietetic competency framework*. EFAD. https://efad.org

Güler, Ç., & Alper, E. S. (2024). Türkiye'de pedodonti (çocuk diş hekimliği) lisansüstü eğitiminde tamamlanan tezlerin incelenmesi: Metodolojik bir çalışma. *Sağlık Bilimleri Dergisi, 33*(2), 257–263. https://doi.org/10.34108/eujhs.1406796

Gökmen Özel, H., Işgın Atıcı, K., & Melekoğlu, E. (2023). Türkiye'de beslenme ve diyetetik lisans programlarının mevcut durum analizi: 2021-2022 yıllarına ait verilerin değerlendirilmesi. *Beslenme ve Diyet Dergisi, 51*(2), 7–23. https://doi.org/10.33076/2023.BDD.1800

International Confederation of Dietetic Associations. (2016). *International standards for dietitian education and practice*. ICDA. https://www.internationaldietetics.org

Işgın Atıcı, K., & Pekcan, A. G. (2023). Dünden bugüne beslenme ve diyetetik eğitimi, beslenme ve diyetetik eğitiminin standardizasyonu. *Beslenme ve Diyet Dergisi, 51*(2), 1–6. https://doi.org/10.33076/2023.BDD.1804

Kiki, A., Erdem, R., Bircan, H. B., Tunca, M. Y., Uçkan, M., Usanmaz, Ş., & Genç, Y. S. (2024). Türkiye'de ortodonti alanında yapılmış tezlerin bibliyometrik analizi. *Unika Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(2), 812-823. https://doi.org/10.47327/unikasaglik.2024.77

Kocaağalar Akıncı, E., & Güngör, D. C. (2024). Hemşirelik eğitimi üzerine 2000–2023 yılları arasında yapılan lisansüstü tezlerin eğilimleri: Bir içerik analizi. *USBAD Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi, 6*(14), 23–37. https://doi.org/10.47994/usbad.1334253

Liu, J., Rehm, C. D., Onopa, J., & Mozaffarian, D. (2020). Trends in diet quality among youth in the United States, 1999–2016. *JAMA, 323*(12), 1161. https://doi.org/10.1001/jama.2020.0878

Mannucci, P. M., Jolliet, O., Meijaard, E., Slavin, J., Rasetti, M., Aleta, A., & Agostoni, C. (2023). Sustainable nutrition and the case of vegetable oils to match present and future dietary needs. *Frontiers in Public Health, 11*, 1106083. https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.1106083

Mohsen, H., Sacre, Y., Hanna-Wakim, L., & Hoteit, M. (2022). Nutrition and food literacy in the MENA region: A review to inform nutrition research and policy makers. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 19*(16), 10190. https://doi.org/10.3390/ijerph191610190

Pritchard A (1969) Statistical bibliography or bibliometrics. J Doc 25:349

Timdream. (n.d.). *WordCloud* [Web-based application]. https://wordcloud.timdream.org

Ulema, Ş., & Karakaş, D. (2025). Sporcu beslenmesi konulu lisansüstü tezlerin bibliyometrik olarak incelenmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 13*(2), 513–527. https://doi.org/10.18506/anemon.1480278

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı. (2024, March 18). Lisansüstü Eğitim-Öğretim Programı Açılması ve Yürütülmesine Dair İlkeler [Web sayfası]. https://ogrenciportali.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/yuksek-lisans-ve-doktora-kriterleri-guncellendi/Lisans%C3%BCst%C3%BC%20E%C4%9Fitim-%C3%96%C4%9Fretim%20Program%C4%B1%20A%C3%A7%C4%B1lmas%C4%B1%20ve%20Y%C3%BCr%C3%BCt%C3%BClmesine%20Dair%20%C4%B0lkeler.aspx